



Monumentnummer*: 525373

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 maart 2003
Kadaster deel/nr 82919/175

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Voorschoten	Voorschoten	Zuid-Holland		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Voorschoten	B			1927

Omschrijving**

Inleiding

JACHTHUIS behorend bij de buitenplaats Ter Horst is tussen 1863 en 1876 gebouwd in neogotische stijl met invloeden van de Willem II-gotiek naar ontwerp van J.W.F. Mouton (in- en exterieur) in opdracht van Z.K.H. Prins Frederik der Nederlanden op een middeleeuwse bouwplaats van het gelijknamige voormalige kasteel. De geschiedenis van het kasteel gaat terug tot omstreeks 1200 en zou onder meer verwoest zijn in 1393 en 1420. Christina van Ruytenborgh en Reinier Pauw liet in 1631 een landhuis in Renaissancestijl bouwen, dat zeven venstereenheden breed was en aan de achterzijde een toren had. Aan het rijke Neorenaissance interieur met onder meer Delftsblauwe tegels, prinsen van Oranje voorstellende, en eikenbalken zolder- en wandbetimmeringen, zijn ook 17de-eeuwse elementen toegevoegd, zoals het goudleerbehang en de gewezen wandbespanningen. Empire lantaarns zijn afkomstig van het Paleis op de Dam te Amsterdam.

Omschrijving

Het op T-vormige grondslag opgetrokken gebouw met Middeleeuwse kelder staat op een geprofileerde hardstenen plint en heeft één bouwlaag en een mezzanino. Het voorhuis en het haaks daarop staande achterhuis worden overkapt door met gesmoorde kruispannen gedekte zadeldaken (met steekkappen), waarvan die van het voorhuis eindigen in trapgevels en het achterhuis in een tuitgevel. Tegen de zuidwest- en een deel van de noordwestgevel van het achterhuis is een gelijkvormige aanbouw onder een platdak. De zes traveeën brede voorgevel van het voorhuis heeft iets uit het midden een trapgevel en is gedecoreerd met kunststenen tracerings in neogotische stijl, waaronder lisenen, borstwering met maaswerk in visblaasmotief, kordonlijst en deur- en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



vensteromlijstingen. De trapgevel is bekroond door een vergulde windvaan met leeuw. De excentrisch geplaatste toegangsdeur bestaat uit een omlijste houten rondboogdeur met ijzerbeslag aan een bordes met eenvoudige balustrade. Aan weerszijden van de deuroplijsting, met frontaal en pinakels, een wapenschild. In de overige traveeën en in de trapgevel houten openslaande kruisvensters met hardstenen vensterbanken en in de mezzanino houten vensters met accoladebogen. De hoeken van het voorhuis zijn bekroond met kunststenen pinakels (alleen de schacht). De overige gevels kennen een sobere uitvoering alleen versierd met kordonlijsten en sierankers. De gevels zijn regelmatig ingedeeld met houten geprofileerde kruisvensters met hardstenen vensterbanken en luiken. Boven de vensters zijn ronde bogen met kunststenen aanzet- en sluitstenen. De linkerzijgevel (zuidwest) heeft uiterst rechts een blind venster en in het achterste deel een toegangsdeur met bovenlicht aan een ijzeren, rijk bewerkt trapje met balustrade. Deze gevel is tevens voorzien van mezzaninovensters met accoladebogen. In de noordoostgevel een wapenstein en in de achtergevel van het voorhuis twee laag geplaatste glas-in-lood vensters met voorzetramen. INTERIEUR: Inwendig vertoont het huis een rijke aankleding in Willem II-gotiek, eveneens naar ontwerp van J.F.W. Mouton, praktisch gaaf bewaard en van een grote ornamentele en zeldzaamheidswaarde. Het huis kent een onregelmatige indeling van rechthoekige ruimten in twee niveaus te weten onder meer een vestibule, hal, bibliotheek, zitkamer, eetkamer en slaapkamer. Deze ruimten zijn voorzien van een eiken paneellambrisering, deuren met beslag, balken (eetkamer, met geschilderde guirlandes, festoenen en masceronen)- en cassetteplafonds (zitkamer, met rijk bewerkte monogrammen). In de zitkamer een Oud-Hollandse schouw met Delftsblauw tegeltableau omgeven door tegels met tijgerbontmotief. In de eetkamer goudleerbehang (thans opgeslagen) en monumentale Oud-Hollandse schouw met Delftsblauwe tegels en tegels met tijgerbontmotief. Vestibule is rondom aangekleed met vroeg 18de-eeuwse wandtapijten (z.g. verdure) en plavuizen met ornamenteel vierpas-motief. Wanden van de ruime hal zijn omgaand aangekleed met Delftsblauwe tegeltableaus met onder andere portretten van 14 telgen uit het geslacht van Oranje en met bijbelse voorstellingen en met een glas-in-lood deur met de wapenschilden van de zeven provinciën. In de slaapkamer een hemelbed, wandtapijten, schouw en ingebouwde kaptafel in Oudhollandse stijl (laatstgenoemde met inlegwerk). In bibliotheek idem schouw met twee Delftsblauwe tegeltableaus, glas-in-lood ramen met wapenschilden en ingebouwde bibliotheekkasten.

Waardering

Het JACHTHUIS is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een koetshuis uit het derde kwart van de 19de eeuw in neogotische stijl met invloeden van de Willem II-gotiek, ontworpen door J.W.F. Mouton. Het jachthuis, dat zeer gaaf is wat betreft de hoofdvorm, het materiaalgebruik (kunststeen) en de ornamentiek, is van belang voor het oeuvre van de architect J.W.F. Mouton;

Het interieur is van algemeen belang vanwege de zeer rijk gedecoreerde en gaaf bewaarde aankleding in Willem II-gotiek, welke tevens een hoge zeldzaamheidswaarde vertegenwoordigt.

Er is sprake van ensemblewaarde door de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument